

HOVEDTRÆK STATENS LÅNTAGNING OG GÆLD 2015

STATSGÆLDEN FALDT YDERLIGERE I 2015

Den danske statsgæld har den højeste mulige kreditvurdering (AAA/Aaa) hos de største internationale kreditvurderingsbureauer. Det understøttes af den lave statsgæld, som faldt til 22 pct. af BNP i 2015 efter et år med overskud på statens finanser, jf. figur 1.

Det samlede obligationssalg i 2015 var 33 mia. kr., og udstedelserne blev i gennemsnit foretaget til en rekordlav effektiv rente på 0,3 pct.

FASTKURSPOLITIKKEN HAVDE STOR BETYDNING FOR STATSGÆLDSPOLITIKKEN

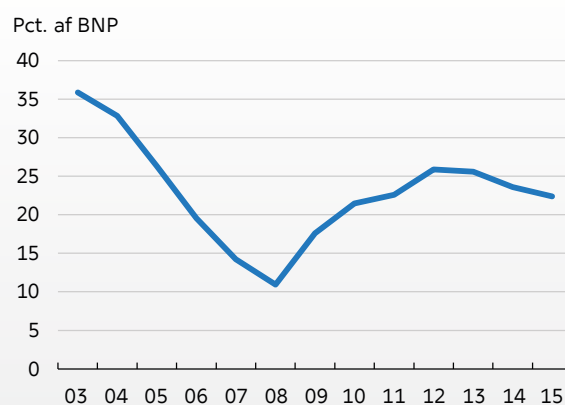
2015 var et særligt år på de europæiske statsgældsmarkeder, hvor den europæiske centralbank, ECB, som et led i pengepolitikken foretog betydelige opkøb af statsobligationer. Det bidrog til usædvanligt lave renter i euroområdet, hvilket også smittede af på de danske statsrenter. I Danmark blev statsgældspolitikken i høj grad påvirket af presset mod den danske fastkurspolitik i begyndelsen af året. I den forbindelse blev det besluttet at suspendere salget af statsobligationer. Det medvirkede til at begrænse valutaindstrømningen ved at gøre det mindre attraktivt at investere i danske obligationer.

OTTE MÅNEDERS UDSTEDSESSTOP

Efter otte måneders udstedelsesstop blev salget af danske statsobligationer genoptaget i oktober. Perioden uden udstedelser gjorde, at det oprindelige sigtepunkt for obligationssalget i 2015 på 75 mia. kr. ikke blev nået – der blev solgt for 33 mia. kr., jf. figur 2. Staten trak i stedet på sin konto i Nationalbanken for at dække det resterende finansieringsbehov. Det var muligt, fordi staten

Statsgælden

Figur 1

Anm.: Ultimo året.

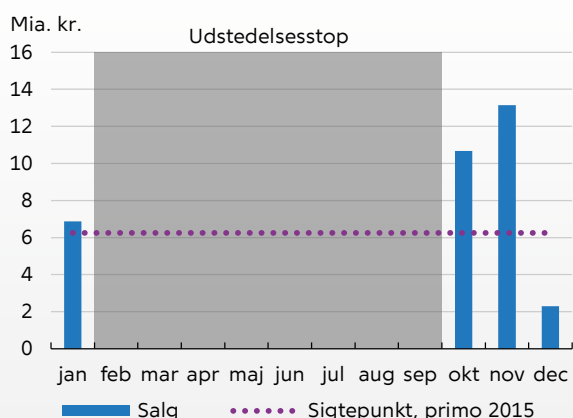
ved indgangen til 2015 havde 213 mia. kr. stående på kontoen, svarende til 11 pct. af BNP.

LIKVIDITETEN I STATSPAPIRMARKEDET FORBEDRET EFTER GENOPTAGELSE

Udstedelsesstoppet medførte en reduktion af likviditeten i statsobligationsmarkedet. Det blev mere omkostningsfuldt for investorerne at handle statspapirer, og det blev sværere at foretage store handler. Ved genoptagelsen var efterspørgslen efter statsobligationer høj. Efter et år, hvor det i perioder var vanskeligt at handle danske statspapirer, nærmer handelsaktiviteten sig niveauet før udstedelsesstoppet, og likviditeten på det danske statsgældsmarked er på vej mod en normalisering, jf. figur 3.

Salg af statsobligationer i 2015

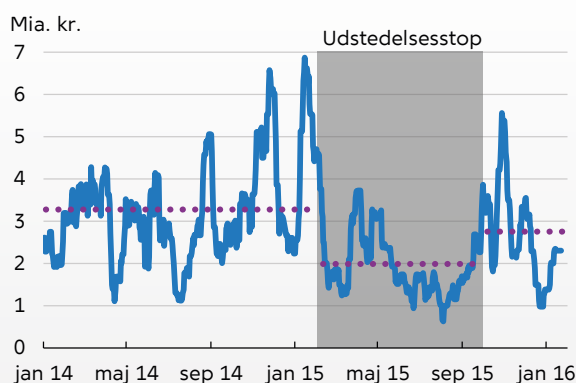
Figur 2

Anm.: Ved indgangen til 2015 var sigtepunktet for obligations-salget for hele året 75 mia. kr. Den lilla streg angiver en beregningsteknisk, ligelig fordeling af sigtepunktet på årets måneder. Eksklusive salg i forbindelse med ombytningsoperationer.

Daglig omsætning af statsobligationer

Figur 3

Anm.: Omsætningen er udregnet som et 10-dages rullende gennemsnit.
Kilde: Finanstilsynet og egne beregninger.

VELDIVERSIFICERET INVESTORSAMMENSÆTNING

Investorer i danske statspapirer er bredt fordelt på geografi og typer. Forsikrings- og pensionssektoren samt udenlandske investorer udgør de største investorgrupper, jf. figur 4. Efter store udsving i løbet af 2015 var udlandets ejerandel 41 pct. ved udgangen af året, hvilket er på niveau med de seneste år.

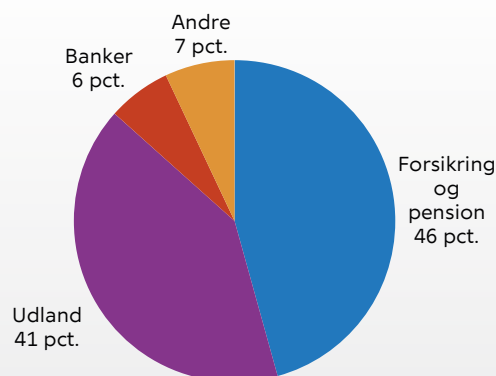
STRATEGI FOR 2016

Sigtepunktet for udstedelser af indenlandske obligationer i 2016 er 75 mia. kr. Der kan udstedes i alle papirer i låneviften, men fokus er på opbygning af de 2- og 10-årige papirer. Som et nyt tiltag afholdes to faste, månedlige ombytningsoperationer for at understøtte opbygningen af de primære låneviftepapirer yderligere.

Staten har en meget robust gældsprofil med en høj varighed, og gælden er relativt lav. Det betyder, at rentestigninger vil have meget lille effekt på statens budget. I det nuværende lavrentemiljø vurderes det fordelagtigt at fastholde en høj varighed i 2016, selv om staten har kapacitet til

Ejerandele, ultimo 2015

Figur 4

at påtage sig en højere renterisiko. Sigtepunktet for varigheden på statsgælden i 2016 er på den baggrund fastsat til 11,5 år \pm 1 år.

Læs mere i publikationen 'Statens låntagning og gæld 2015'.